

ВІННИЦЬКА МІСЬКА РАДА

Р І Ш Е Н Н Я

Від 24.12.2020 № 54
м. Вінниця

4 сесія 8 скликання

**Про виконання Програми охорони
навколишнього природного середовища
на території Вінницької міської об'єднаної
територіальної громади на 2017-2020 роки
та затвердження Програми охорони
навколишнього природного середовища
Вінницької міської територіальної
громади на 2021 – 2023 роки**

Враховуючи реальний стан довкілля, який сформувався на території Вінницької міської об'єднаної територіальної громади, основними завданнями програми охорони навколишнього природного середовища та пріоритетними напрямками екологічної політики у звітному періоді були:

- запобігання забрудненню атмосферного та водного басейнів;
- охорони і раціонального використання природних рослинних ресурсів та тваринного світу;
- збереження природно-заповідного фонду;
- впровадження сучасних технологій збирання, вилучення, переробки та знешкодження промислових і побутових відходів;
- підвищення рівня суспільної екологічної свідомості громадян.

На виконання екологічних заходів у звітному періоді направлено 1 335 534,0 тис. грн, в т.ч.: з державного бюджету – 91 655,1 тис. грн, з обласного бюджету – 10 770,3 тис. грн (з них 9 850,0 тис. грн – обласний фонд охорони навколишнього природного середовища), з бюджету Вінницької міської об'єднаної територіальної громади – 938 434,7 тис. грн, з фонду охорони навколишнього природного середовища міської ради – 1 894,9 тис. грн, власні кошти підприємств, інвесторів та мешканців міста – 292 779,0 тис. грн.

Вирішення проблеми негативних наслідків впливу людини на природу полягає не в обмеженні розвитку людського суспільства, а в оптимізації його відносин з природою, раціональному використанні її ресурсів в інтересах нинішнього і майбутніх поколінь. Тому, протягом звітного періоду активно впроваджувались заходи, спрямовані на скорочення антропогенних викидів.

Побудовано дороги на 19 вулицях (більше 104 741 м²) на суму 94 015,4 тис. грн. Здійснено капітальний ремонт на 28 ділянках (більше 31 961 м²) на суму 365 069,6 тис. грн. Проведено реконструкцію 17 076 м² дорожнього покриття на суму 157 593,0 тис. грн, в т.ч. реконструкцію вул. Замостянської.

Розпочато впровадження автоматизованої системи керування дорожнім рухом, прокладено 8,1 км комунікаційної мережі. Вартість робіт склала 4 322,9 тис. грн. Побудовано 5 нових світлофорних об'єктів на суму 4 630,6 тис. грн.

Громадський електричний транспорт – вдале та зручне рішення для розв'язання проблеми зменшення шкідливих викидів. З метою оптимізації та екологізації громадських перевезень, одним з ключових інструментів підвищення екологічної стійкості міст, придбано 4 автобуси «Атаман», 1 електробус «Скайвел». Проведено капітальний ремонт 8 автобусів. Модернізовано 6 трамваїв. Виконано зборку 6 тролейбусів «Вінниця» (VinLine).

Проведено реконструкцію та капітальний ремонт трамвайних колій, здійснено капітальний ремонт трамвайної та тролейбусної контактних мереж. Витрати на оптимізацію автопасажирських перевезень склали 117 339,0 тис. грн.

Облаштовано 40,82 км велосипедних шляхів. Встановлено 36 парковок на 20 паркомісць, відкрито велопрокат «NextBike». Облаштовано душову-роздягальню та велосипедну парковку на 96 місць. Закуплено 40 велосипедів, з яких 8 електро. Встановлено 10 веломап та закуплено обладнання для 10 велоСТО.

Одними з найбільш актуальних завдань, що стоять перед державою останніми роками, є скорочення споживання природного газу, а також збільшення частки використання відновлюваних джерел енергії. В рамках модернізації систем теплозабезпечення та котелень КП ВМР «Вінницяміськтеплоенерго» проведено реконструкцію теплових мереж та мереж гарячого водопостачання по місту протяжністю 14,4133 км. ДП «Теплокомуненерго Маяк» ПрАТ «Вінницький завод Маяк» було виконано реконструкцію теплової мережі на вул. Воїнів Інтернаціоналістів – 52 м/п. КП «Вінницяоблтеплоенерго» проведено реконструкцію теплової мережі по вул. Сонячна – 420 м/п, виконано технічне переоснащення котелень та систем гарячого водопостачання, проводились роботи з заміни теплових мереж з використанням попередньо ізольованих трубопроводів.

В рамках реалізації Швейцарського проєкту влаштовано 141 індивідуальний тепловий пункт в мікрорайоні «Вишенька».

Завершено будівництво та введено в експлуатацію твердопаливну котельню по вул. С. Зулінського, 9.

За рахунок власних коштів підприємств встановлено 10 електрозарядних станцій біля торгових центрів «Квартал», «Мегамолл», «Метро», кафе «Золотий Дукат», комплексу відпочинку «Гостевія», готельно-ресторанного комплексу «Драйв клуб», заправок WOG по вулицях Немирівському шосе та Хмельницькому шосе та ін.

Загалом на поліпшення стану атмосферного повітря спрямовано 1 048 142,6 тис. грн.

В останні роки водні ресурси інтенсивно забруднюються внаслідок збільшення впливу антропогенних чинників: безсистемна господарська діяльність з порушенням допустимих меж освоєння територій, надмірна інтенсифікація використання природних ресурсів, замулення, забруднення та заростання річок, а також недотримання режиму обмеженого господарювання на прибережних захисних смугах. А найперше водні ресурси страждають від забруднення промисловими та комунальними стоками, які містять важкі метали, органічні та бактеріологічні забруднювачі. З метою покращення стану джерел водозабезпечення на території Вінницької міської ОТГ впроваджувались заходи з охорони водних ресурсів.

Розроблено проектно-кошторисну документацію для проведення очищення р. Південний Буг в межах м. Вінниці на суму 661,4 тис. грн. КП «Комбінат комунальних підприємств» придбано 2 земснаряди. Роботи розпочато з території водозабору на КП «Вінницяоблводоканал», в результаті чого прозорість води покращилась.

Проведено громадське обговорення проєкту «Проведення очищення р. Південний Буг в межах м. Вінниці», розпочато підготовчі роботи з очистки річки: завезено техніку, влаштовано карти наміву і під'їзних шляхів. У 2019 році проведено тендер на здійснення капітального ремонту по очистці р. Південний Буг в м. Вінниці. За результатами торгів укладено договір з ТОВ «ПМК-Київ» на суму 60 200,0 тис. грн.

У 2018 році за кошти мешканців було винесено в натуру межі прибережних захисних смуг:

- р. Віннички лівої притоки р. Південний Буг (360 м);
- струмка без назви лівої притоки р. Південний Буг в районі перехрестя вул. Маяковського та вул. Замкова (338 м).

За період дії Програми очищено 67 473 м² русел малих річок, витоків безіменних струмків, водовідвідних лотків.

Працівниками КП «Муніципальна варта» ВМР спільно з Державною екологічною інспекцією у Вінницькій області, департаментом комунального господарства та благоустрою міської ради, АСОН, КП «Вінницьке шляхове управління» проведено 249 рейдів по обстеженню водних об'єктів та їх прибережно-захисних смуг на території Вінницької міської ОТГ та складено 231 протокол про адміністративне правопорушення та 237 приписів на усунення виявлених порушень.

На умовах співфінансування з мешканцями побудовано 11,78 км мереж каналізації та 3 КНС в мікрорайонах приватної забудови міста. Побудовано 3,637 км мережі каналізації від Вінницького індустріального парку по вул. Немирівському шосе, 213 до вул. Волошкової та по вул. Ю. Смирнова.

Завершено будівництво самопливної та напірної мережі каналізації по вул. Чумацькій (від перехрестя з І пров. А. Турчановича до вул. Чехова) за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища (4 950 тис. грн), коштів бюджету Вінницької міської ОТГ (3 633,6 тис. грн), співфінансування інвестора ТОВ «Моноліт груп» та мешканців (703,0 тис. грн).

У 2018 році розпочато каналізування приватного сектору квартального комітету «Добробут» мікрорайону «Старе місто». Побудовано 2,229 км мереж

каналізації та 1 КНС за рахунок бюджету Вінницької міської ОТГ (6 299,8 тис. грн) та за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища (4 000,0 тис. грн).

Проведено реконструкцію 2,58 км мереж каналізації (в т.ч. каналізаційного колектору та напірної мережі каналізації). Протяжність мереж зливової каналізації станом на кінець 2020 року складає 26,7 км.

Побудовано 0,908 км мережі зливової каналізації та підготовлено проектно-кошторисну документацію для 3-х об'єктів будівництва. Реконструйовано 1,9307 км мережі зливової каналізації. Здійснено капітальний, поточний ремонт та технічне обслуговування мережі зливової каналізації. Відремонтовано та очищено 959 колодязів питної води.

У 2017 році на замовлення КП «Вінницяоблводоканал» розпочато реконструкцію I черги об'єктів механічного очищення ОСК за рахунок співфінансування державного бюджету (37 162,2 тис. грн), обласного бюджету (900,0 тис. грн) та власних коштів підприємства (640,7 тис. грн).

Станом на кінець 2020 року виготовлено проектно-кошторисну документацію, проведено експертизу, прокладено кабельні лінії, частково проведено освітлення насосної станції та будівлі решіток, на станції скиду стоків, виконано заміну вікон, дверей, заміну криші, завершено роботи по заміні старих решіток, завершено утеплення, завершено ремонт приміщення насосної станції, на насосній станції встановлено два частотні перетворювачі, виконано технологічну об'язку насосного обладнання, встановлено засувки, клапани та пульти керування електроприводами засувок; підключено шафи керування вентиляційним обладнанням та пусконаладка системи вентиляції.

Загалом на покращення стану водних ресурсів направлено 174 790,5 тис. грн.

Спостерігається тенденція збільшення побутових відходів, що спонукає до пошуку шляхів вирішення проблеми їх переробки. У липні 2017 року розпочались роботи з будівництва сміттєпереробного комплексу. Проведено роботи з влаштування дамби полігону ТПВ, підготовлено котлован під лагуну для накопичення фільтрату, організовано щебеневу дорогу навколо полігону ТПВ, влаштовано огороження території будівництва об'єкта, розпочато реконструкцію адміністративної будівлі, підготовлена передпроектна документація об'єкту, проводяться роботи з влаштування інфраструктури, підписано меморандум між Вінницькою міською радою та польським проектом «Domat Consulting» щодо реалізації інвестиційного проекту – будівництва сміттєпереробного комплексу. На реалізацію заходу було направлено 39 901,3 тис. грн, з них 4 037,5 тис. грн з державного фонду охорони навколишнього природного середовища.

Разом з тим в належному стані утримується діючий полігон: постійно проводиться технологічна пересипка ґрунтом тіла полігону, проводиться поточний ремонт під'їзних шляхів до майданчиків по складуванню ТПВ, здійснюється регулярна дератизація, дезінсекція та дезінфекція території полігону, проводиться відкачка фільтрату, здійснюється радіометричний контроль при в'їзді на полігон.

Відповідно до укладеного інвестиційного договору між КУП «ЕкоВін» та ТОВ «СУНП АЕТТЗНПС» продовжувались роботи з реалізації соціально-

екологічного проєкту в частині виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії та її подальший продаж в загальну електромережу за «зеленим» тарифом.

Приділяється увага вдосконаленню діючої системи вивезення побутових відходів та впроваджуються нові технології.

Проведено капітальний ремонт контейнерних майданчиків зі встановленням підземних контейнерів для збору сміття по вул. Л. Толстого, по вул. Замостянській, по вул. Мури (в районі будинку №4), на перехресті вул. Шевченка та вул. Бойка, по вул. Шевченка, 5, по вул. Ширшова (між будинками №27 та №31). Закуплено 102 сітки для збирання ПЕТ-пляшок. Закуплено 662 контейнери для збору сміття та постійно проводиться ремонт контейнерів.

На заходи по збору, утилізації та знешкодженню промислових та побутових відходів направлено коштів у сумі 53 720,1 тис. грн.

Відповідно до Стратегії розвитку міста «Вінниця – 2020» важливим напрямком було визначено зміцнення ландшафтного та екологічного балансу. Для поліпшення умов, формування та відновлення довкілля, підвищення природно-ресурсного потенціалу території, збереження ландшафтного біорізноманіття, а також територій, які мають особливу цінність для охорони навколишнього природного середовища, проведено науково-дослідну роботу «Розробка локальної схеми екомережі міста Вінниці», загальна вартість якої склала 699,0 тис. грн за рахунок коштів Фонду охорони навколишнього природного середовища. Проводились роботи по інвентаризації та паспортизації зелених насаджень міста, в тому числі вікових дерев з використанням методів аерофотознімання на суму 533,1 тис. грн.

Проводились роботи по озелененню міста та догляду за зеленими насадженнями. Виконано капітальний ремонт зеленої зони на перехресті вул. Київська – С. Зулінського та зеленої зони на Майдані Незалежності; зон благоустрою на вулицях: Хмельницьке шосе зі сторони Лісопарку, А. Медвідь, 2а, Соборній, 51а («Ліверпуль»), Хлібна в районі «Планетарію» (міні-Вінниця), території біля озера в районі Пантелеймоновської церкви на вул. Ватутіна, просп. Юності, проведено капітальний ремонт зон благоустрою по вул. Хмельницьке шосе зі сторони лісопарку, сквер по вул. Ватутіна (в районі будинків №20,22,34,44), а також території по вул. Паліїв Яр – 2 пров. Д. Нечая.

На охорону та утримання зелених насаджень спрямовано 58 218,0 тис. грн

З метою підвищення екологічної свідомості підростаючого покоління за період дії Програми було проведено міський конкурс екологічних агітбригад «Чисті роси Поділля» на тему «Збереження і раціональне використання ґрунтів»; за сприяння Фонду громади «Подільська громада» розроблено та випущено настільну екологічну гру «ЕкоБатл»; розроблено та видано методологічний збірник «Збережемо довкілля здоровим»; успішно реалізовується проєкт для дітей та підлітків «Європейський сад». Починаючи з 2017 щороку проводиться акція «Зелена хвиля», під час якої учні навчальних закладів на пришкольній території висаджують саджанці дерев різних порід та кущів. За звітний період витрати на проведення акції склали 130,0 тис. грн.

У закладах загальної середньої освіти міста проведено екологічний тижневик «Подивись, який він гарний світ в якому ти живеш». В рамках

тижневику проведено екологічні акції, конкурси, тематичні години спілкування, а також міський конкурс квестів «Екологічна стежина». Випущено друком 45 тисяч примірників навчально-методичних посібників (коміксів) з екологічної освіти дітей дошкільного та молодшого шкільного віку.

Проведено екологічний марафон «Ми творимо планету власноруч», в рамках якого проведено екологічні акції, конкурси, тематичні години спілкування, а також загальноміський шкільний челендж. Започатковано проведення міського конкурсу учнівських екологічних ініціатив, за 2 роки бюджет конкурсу склав 591,4 тис. грн.

У режимі онлайн проведено години спілкування «Уроки сталого розвитку». Також учні закладів освіти міста долучились до Всеукраїнської акції «Зробимо Україну чистою разом!».

У 2017 та 2019 роках на базі Вінницького національного технічного університету було проведено VI та VII «Всеукраїнський з'їзд екологів з міжнародною участю» за підтримки Вінницької міської ради. На проведення з'їзду з Фонду охорони навколишнього природного середовища міської ради було виділено 55,0 тис. грн.

У 2020 році проведено Міжнародний науково-практичний семінар «Екологічна безпека інтегрованого управління та поводження з відходами. Європейський досвід» на базі Вінницького національного технічного університету. Вартість проведення склала 20,0 тис. грн.

В місцевих засобах масової інформації та на сайті Вінницької міської ради висвітлюється інформація з питань захисту довкілля.

На екологічній сторінці офіційного сайту Вінницької міської ради розміщується інформація про:

- поточний стан навколишнього середовища (стан атмосферного повітря, стан водних ресурсів);
- заходи, що здійснюються з метою покращення екологічної ситуації;
- виконання заходів Програми охорони навколишнього природного середовища на території Вінницької міської ОТГ на 2017 – 2020 роки;
- використання коштів Фонду охорони навколишнього природного середовища міської ради;
- здійснення процедури ОВД на території Вінницької міської ОТГ.

У всіх загальноосвітніх школах поновлено екологічні стежини та виготовлено 36 паспортів екологічних стежин.

Для підвищення поінформованості мешканців у питаннях енергозбереження, енергоефективності раціонального використання енергетичних ресурсів, використання альтернативної енергетики та питаннях зміни та адаптації до клімату проведено інформаційно-просвітницький захід «Дні сталої енергії».

На просвітницьку роботу було спрямовано 662,8 тис. грн за рахунок коштів Фонду охорони навколишнього природного середовища міської ради.

За результатами виконання заходів Програми у 2017 – 2020 роках розроблено Програму охорони навколишнього природного середовища на території Вінницької міської територіальної громади на 2021 – 2023 роки, реалізація якої передбачає посилення значення органів місцевого

самоврядування у процесі реалізації державної екологічної політики, визначення напрямів її вдосконалення з урахуванням регіональної специфіки.

Керуючись пунктом 22 частини 1 статті 26, частиною 1 статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Інформацію директора департаменту економіки і інвестицій міської ради «Про виконання Програми охорони навколишнього природного середовища на території Вінницької міської об'єднаної територіальної громади на 2017-2020 роки та затвердження Програми охорони навколишнього природного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2021 – 2023 роки» взяти до відома.
2. Затвердити «Програму охорони навколишнього природного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2021 – 2023 роки» (далі – Програма), згідно з додатком.
3. Департаменту економіки і інвестицій міської ради забезпечити координацію та контроль (моніторинг) за ходом реалізації Програми.
4. Виконавчим органам міської ради, підприємствам, установам та організаціям, які визначені відповідальними виконавцями, забезпечити реалізацію завдань та заходів Програми та за підсумками року до 01 лютого року наступного за звітним інформувати розробника Програми про стан виконання заходів.
5. Зняти з контролю рішення міської ради від 28.10.2016 року №435 «Про виконання Програми охорони навколишнього природного середовища м. Вінниці на 2012-2016 роки та затвердження Програми охорони навколишнього природного середовища м. Вінниці на 2017-2020 роки» зі змінами до нього.
6. Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійні комісії міської ради з питань містобудування, будівництва, земельних відносин та охорони природи, з питань планування, фінансів, бюджету та соціально-економічного розвитку.

Міський голова

С. Моргунов

Програма охорони навколишнього природного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2021– 2023 роки

1. Паспорт Програми охорони навколишнього природного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2021 – 2023 роки (далі – Програма)

1	Дата, номер і назва розпорядчого документу про розроблення програми	Ст. 6 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», № 1264-XII, остання редакція від 16.10.2020 року. Розпорядження міського голови від 10.08.2020р. №118-р «Про створення робочої групи».
2	Розробник програми	Департамент економіки і інвестицій Вінницької міської ради
3	Співрозробники програми	Виконавчі органи Вінницької міської ради, Державна екологічна інспекція у Вінницькій області, Вінницьке міське управління Головного управління Держпродспоживслужби у Вінницькій області, ГУ ДСНС України у Вінницькій області, Басейнове управління водних ресурсів річки Південний Буг, департамент агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів Вінницької обласної державної адміністрації, ДУ «Вінницький обласний лабораторний центр МОЗ України», КП «Вінницяоблводоканал», Вінницький обласний центр з гідрометеорології, Фонд громади «Подільська громада», Донецький національний університет імені Василя Стуса, Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського, Вінницький національний технічний університет.
4	Відповідальний виконавець програми	Координатор Програми – департамент економіки і інвестицій Вінницької міської ради. Відповідальні виконавці: виконавчі органи Вінницької міської ради, підприємства, установи та організації, розташовані на території Вінницької МТГ, незалежно від форми власності та підпорядкування.
5	Цільові групи програми	Органи місцевого самоврядування; підприємства, установи, заклади та організації, розташовані на території Вінницької МТГ, незалежно від форми власності та підпорядкування; представники громадських організацій, діяльність яких спрямована на захист природного середовища; мешканці Вінницької МТГ.
6	Терміни реалізації програми	2021 – 2023 роки
7	Мета програми	Покращення стану довкілля Вінницької МТГ шляхом пропаганди екологічного способу життя, зменшення об'ємів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, зменшення скидів забруднених стічних вод у

		водойми та зменшення негативного впливу промислових і побутових відходів на довкілля, збільшення кількості та обсягів зелених зон.
8	Зв'язок з КІРМ 2030 та назва стратегічного проєкту(ів), якщо такі є	Візія 3. Екологічне і зелене місто над річкою Південний Буг, місто сталої мобільності містить стратегічний намір «Безпечне екологічне середовище для громади міста» та стратегічні цілі: Ціль 1.1 Поліпшення екологічного та санітарного стану р. Південний Буг і малих річок. Ціль 1.2 Зменшення забруднення атмосферного повітря міста. Ціль 1.4 Впровадження системи екологічного моніторингу. Ціль 1.5 Безпечна утилізація побутових відходів (зокрема небезпечних). Ціль 1.6 Збереження та розвиток зелених зон для підтримки екологічного балансу міста. А також ряд стратегічних проєктів екологічного спрямування V3P23, V3P24, V3P25, V3P27, V3P28, V3P32.
9	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми протягом усього терміну виконання, всього, грн	Обсяг фінансування заходів Програми затверджується щорічно міською радою.
10	Очікувані результати виконання програми	Покращення екологічного стану на території Вінницької МТГ: зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, покращення якості води, налагодження системи управління зеленими насадженнями, удосконалення системи поводження з відходами.

2. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

2.1. Аналіз інформації та статистичних даних.

Екологічну ситуацію на території Вінницької міської територіальної громади (далі – Вінницької МТГ) визначають стан атмосферного повітря, водних ресурсів, ґрунтів та зелених насаджень.

Аналіз поточної ситуації показав, що комплекс заходів Програми має бути спрямований на вирішення наступних проблем:

1) Низька якість питної води.

На якість питної води систем централізованого водопостачання негативно впливає незадовільний технічний стан водопровідних споруд і мереж та значна їх зношеність, несвоєчасне проведення капітальних та поточних планово-профілактичних ремонтів та ліквідації аварій. Важливу роль також відіграє каналізування приватного сектору. КП «Вінницяоблводоканал» є найбільшим водоспоживачем на території Вінницької МТГ. Для 69% населення міста джерелом води є річка Південний Буг. Місту складно диверсифікувати джерела водопостачання, оскільки іншої великої річки немає поряд із Вінницею, а підземні води як альтернатива недостатньо досліджені.

2) Забрудненість водойм і підземних вод.

Річка Південний Буг має четвертий рівень забрудненості (передостанній у цій класифікації), до того ж стан води в річці різко погіршився в останні роки. Територію Вінницької міської територіальної громади не оминула проблема зміни клімату, спостерігається падіння рівня підземних вод і обміління (або пересихання) річок. Також існує проблема відсутності культури економії та бережливого ставлення до води.

Контроль за якістю питної води в місті здійснює ДУ «Вінницький обласний лабораторний центр МОЗ України». В останні роки спостерігається відчутне погіршення якості й безпечності питної води у порівнянні з показниками минулих років як за мікробіологічними, так і за санітарно-хімічними показниками.

Басейн річки Південний Буг відчуває вплив забруднення стічними водами промислових підприємств, сільськогосподарського виробництва, комунального господарства. Тому річка замулюється, адже транспортуюча здатність водного потоку знижується під дією відбору споживачами значних об'ємів води. Дуже чутливий водний режим річки до одностороннього зниження рівня ґрунтових вод, що відбувається під час меліоративних робіт, створення у руслі і заплаві ставків, копанок та при відборі підземних вод.

Згідно інформації, наданої Державною установою «Вінницький лабораторний центр МОЗ України», протягом останніх 5 років стан води із централізованої мережі міста погіршився на 17,8% за хімічними показниками та на 2,2% - за бактеріологічними. Значно знизилась якість води у поверхневій водоймі міста – річки Південний Буг – не відповідають нормі за хімічними показниками – аж на 96% за хімічними показниками та на 46,6% за бактеріологічними у порівнянні з 2015 роком. В ході моніторингу якості води з криниць громадського користування за останні 5 років виявлено погіршення на 25,8% за хімічними показниками та покращення на 5,4% за бактеріологічними показниками.

3) Накопичення побутових та небезпечних відходів.

Протягом останнього десятиріччя в Україні відбувається прогресуюче накопичення відходів, як у промисловому, так і в побутовому секторах. Впродовж тривалого часу утилізація побутових відходів продовжує залишатись однією з нагальних проблем екологічної безпеки.

Показник утворення побутових відходів у місті Вінниці досягає 300 кг/рік на одного мешканця (на 21% більше порівняно з 2015 роком). В рік реалізується близько 200 т вторинної сировини, що складає 0,15% від усіх утворених побутових відходів. Враховуючи тенденцію до збільшення кількості відходів, це питання залишатиметься актуальним для міста все наступне десятиліття.

Важливим компонентом побутових відходів, який має колосальний вплив на довкілля, є небезпечні відходи: батарейки, акумулятори, ртутні лампи, мастила та побутова хімія тощо. Невідповідність між прогресуючим накопиченням побутових відходів і методами, спрямованими на запобігання їх утворенню, загрожує не лише поглибленням екологічної кризи, а й загостренням соціально-економічної ситуації в цілому.

За останні 5 років значно (втричі) зросли обсяги промислових відходів I-III класів небезпеки. Найбільшими забруднювачами є АТ «Вінницяобленерго», ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат» та КП «Вінницяоблводоканал». За даними Головного управління статистики у Вінницькій області обсяги відходів від домогосподарств м. Вінниці у 2019 році склали 16,9% від загальних обсягів утворення відходів. Також нагального вирішення потребує питання наявних на території громади небезпечних відходів підприємств-банкрутів.

4) Забруднення атмосферного повітря викидами автотранспорту та промислових підприємств.

Вплив на повітряний басейн Вінницької МТГ здійснюють два основні джерела забруднюючих речовин: стаціонарні (підприємства) та пересувні (автотранспорт). Обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення за останні 5 років скоротилися майже на 82%. Зокрема, за рахунок зменшення обсягів викидів метану, які пов'язані з виробничою діяльністю ПАТ «Вінницягаз», а саме проведенням ремонтних робіт на компресорних станціях та заміні газогінних труб.

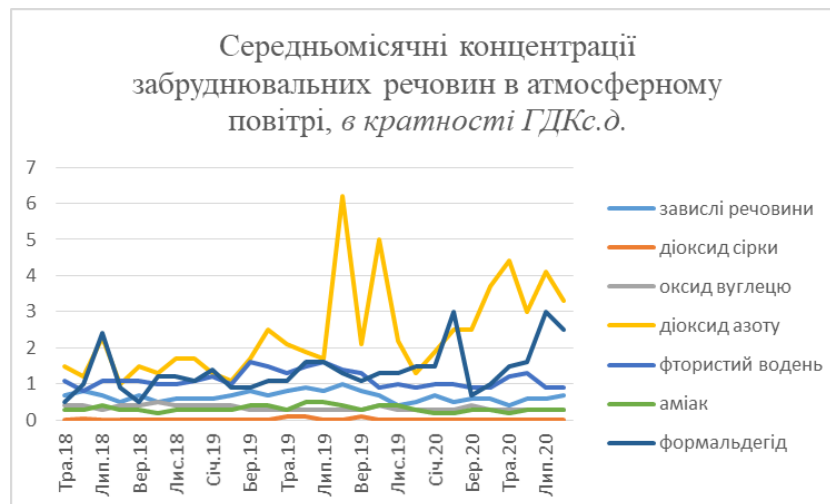

Найбільшими стаціонарними забруднювачами атмосферного повітря залишаються ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат», ПрАТ «Будматеріали», ПрАТ «Вінницька кондитерська фабрика», КП ВМР «Вінницяміськтеплоенерго».

Серед антропогенних джерел забруднення транспорт займає друге місце після промисловості, оскільки поставляє в природне середовище величезні маси пилу, сажі, відпрацьованих газів, мастил, важких металів та інших речовин. Стан дорожнього покриття має безпосередній вплив на кількість шкідливих викидів від автомобілів.

Систематичні спостереження за вмістом шкідливих речовин в атмосферному повітрі м. Вінниця проводяться лабораторією спостережень за забрудненням атмосфери (ЛСЗА) Вінницького ЦГМ на двох стаціонарних постах (ПСЗ): ПСЗ №1 розташований по вулиці Київська, 25; ПСЗ №2 – по вулиці Немирівське шосе, 29.

У повітрі визначається 15 забруднювальних домішок, з них основні - завислі речовини, діоксид сірки, оксид вуглецю та діоксид азоту і специфічні - фтористий водень, аміак, формальдегід та вісім важких металів (залізо, кадмій, манган, мідь, нікель, свинець, хром, цинк). Поточний стан атмосферного повітря характеризується відносною стабільністю показників (за винятком діоксиду азоту) - однак залишається багато проблем, які потребують вирішення.

Для забезпечення екологічної безпеки, створення сприятливого середовища життєдіяльності, запобігання шкідливому впливу атмосферного повітря на здоров'я людей та навколишнє природне середовище викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами можуть здійснюватися лише за наявності відповідного дозволу й за умови дотримання встановлених відповідних нормативів гранично допустимих викидів та вимог до технологічних процесів у частині обмеження викидів забруднюючих речовин протягом визначеного в дозволі терміну. За останні 3 роки департаментом агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів Вінницької обласної державної адміністрації видано 220 дозволів підприємствам другої та третьої групи.

	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Кількість виданих дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, шт.	42	57	68	86	66

З метою забезпечення збирання, оброблення, збереження та проведення аналізу інформації про якість атмосферного повітря, оцінювання та прогнозування її змін і ступеня небезпечності, розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень у галузі охорони атмосферного повітря, а також інформування населення про якість атмосферного повітря, вплив його забруднення на здоров'я та життєдіяльність населення Кабінетом Міністрів України було прийнято Постанову від 14 серпня 2019 року №827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря». На виконання зазначеної Постанови департамент економіки і інвестицій Вінницької міської ради визначено органом управління якістю атмосферного повітря агломерації Вінниця.

5) Зменшення кількості зелених зон і насаджень.

Загальна площа зелених насаджень міста становить 3 640,8 га, зокрема 971,8 га загального користування. Місто Вінниця є одним із небагатьох міст України, де спостерігається високий показник озеленення, що становить 9,4 м²/чол. Зелена зона міста представлена лісами державного лісового фонду Вінницького району.

Основними об'єктами озеленення є Центральний парк культури і відпочинку м. Вінниця, музей-садиба М.М. Коцюбинського, ботанічний сад «Поділля», парк острова «Кемпа», П'ятничанський парк, парк ім. Академіка Ющенка, парк біля півострову «Бригантина», сквер біля кінотеатру «Росія», парк центрального стадіону «Локомотив», парк БК «Хімік», міський парк «Дружби народів», дендрарій лісово-дослідної станції, музей-садиба М.І. Пирогова.

З метою одержання достовірних даних щодо кількісних і якісних характеристик зелених насаджень, посилення відповідальності за збереження зелених насаджень балансоутримувачів, власників чи користувачів земельних ділянок, підприємств, організацій, установ Вінницької міської територіальної громади, відновлення, реконструкції та експлуатації об'єктів зеленого господарства та проведення в необхідних випадках профілактичних, лікувальних заходів, організації невиснажливого використання озелених територій, установлення відповідності кількості зелених насаджень чинним будівельним та санітарним нормам розпочато процес паспортизації зелених насаджень. Удосконалення моніторингу зелених насаджень міста є основою для систематизації та згрупування основних даних про такі об'єкти. Це дозволить покращити роботу виконавчих органів та забезпечити запобігання негативних явищ, що призводять до погіршення стану зелених насаджень у місті.

2.2. Аналіз нормативно-правової бази

Програма розроблена з урахуванням вимог Конституції України, Земельного кодексу України, Водного кодексу України, Податкового та Бюджетного кодексів України, Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», «Про охорону атмосферного повітря», «Про відходи», «Про надра», «Про питну воду та питне водопостачання», «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення», «Про екологічний аудит», «Про рослинний світ», «Про тваринний світ», «Про природно-заповідний фонд України», «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики до 2020 року», постанови Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 р. №1147 «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів» (із змінами).

Програма узгоджена із пріоритетними напрямками, завданнями та заходами, затвердженими Концепцією інтегрованого розвитку м. Вінниці – 2030».

2.3. Опис успішних прикладів

Процес пропаганди екологічного способу життя за кордоном почався значно раніше, ніж в нашій країні. Значення цієї проблеми для суспільства, для його економічного розвитку очевидно і вкрай важливо. Наприклад, в Англії створено інформативний сайт-шпаргалку про ресайклінг від А до Я, що підтримується та фінансується урядом і використовується на місцях понад 90% англійських органів влади. У Флориді, США, діє програма WE-LAB, яка фінансується Фондом Майамі. Це Програма навчання та поведінки у галузі води та енергії (WE-LAB), яка зосереджена на проведенні термінової та надзвичайно актуальної екологічної освіти щодо водно-енергетичного зв'язку для жителів Південної Флориди, вчителів та дітей шкільного віку. Завдяки освітнім семінарам, навчанню в аудиторіях, форумам спільнот в Інтернеті та інтерактивним інструментаріям WE-LAB прагне мотивувати поведінку, що заощаджує воду та енергію в цілому для громади. Учасники WE-LAB вчать відстежувати та аналізувати споживання води та енергії вдома.

Для прикладу ефективного управління зеленими зонами варто розглянути приклад Львова. Стратегія озеленення міста передбачає низку заходів спрямованих на збереження та збільшені кількості зелених насаджень у місті. В рамках Стратегії було розроблено програму озеленення міста Львова. Вона включає інвентаризацію дерев, встановлення чітких меж територій парків, скверів та передбачає забезпечення охорони та догляду за існуючими зеленими зонами. З 2019 року на території міста діє пілотний проєкт з менеджменту зелених насаджень «Inspectree». Розміщення дерев наносять на мапу з точними географічними координатами. У спеціальній формі можна додати параметри дерева: породу, родину, вид, стан, вік, район, балансоутримувача, висоту, ширину крони, обхват стовбура. Також запровадження системи управління зеленими насадженнями «Inspectree» розпочали міста Луцьк та Рівне.

2.4. Визначення напрямку

В Угоді про асоціацію сферу охорони навколишнього природного середовища названо однією з пріоритетних. Ключовим напрямом співпраці України та ЄС у сфері охорони навколишнього природного середовища в рамках Угоди про асоціацію між Україною і ЄС визначено апроксимацію (поступове наближення) законодавства України до відповідних права та політик ЄС.

Упродовж останніх років Парламент ухвалив більше 20 законів на виконання Угоди про асоціацію з ЄС та наближення національного екологічного законодавства до норм ЄС.

Оскільки здійснення наближення (апроксимація) законодавства України до права та політик ЄС у сфері охорони навколишнього природного середовища заплановано на період до десяти років з моменту підписання Угоди,

стратегічними завданнями Програми визначено пошук шляхів вирішення наявних екологічних проблем з урахуванням та застосуванням нових законодавчих норм.

3. Мета програми

Покращення стану довкілля Вінницької МТГ шляхом пропаганди екологічного способу життя, зменшення об'ємів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, зменшення скидів забруднених стічних вод у водойми та зменшення негативного впливу промислових і побутових відходів на довкілля, збільшення кількості та обсягів зелених зон.

4. Пріоритетні завдання програми

I. Підвищення екологічної свідомості населення, здійснення екологічної просвіти.

II. Покращення стану водних ресурсів.

III. Вдосконалення системи поводження з відходами.

IV. Охорона і раціональне використання зелених насаджень, збереження природно-заповідного фонду.

V. Покращення якості атмосферного повітря.

5. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, строки та етапи виконання програми

Основними шляхами розв'язання проблемних питань екологічного спрямування у громаді є комплекс природоохоронних заходів, які здійснюватимуться у соціально-економічній та культурній сферах. Ці заходи пов'язані зі зменшенням шкідливого впливу на навколишнє природне середовище, забезпеченням раціонального використання природних ресурсів і базуються на прийнятті екологічно обґрунтованих управлінських рішень з урахуванням позиції громадськості.

Програма виконується в один етап протягом 2021-2023 років.

Джерелами фінансування є кошти державного та обласного бюджетів, кошти бюджету Вінницької міської територіальної громади, інвестиційні кошти та кошти з джерел не заборонених чинним законодавством.

Для забезпечення сталого розвитку міської громади необхідним є узгодження економіко-технологічних процесів з природними обмеженнями, захист природно-ресурсного і соціально-демографічного потенціалів від деградації, забезпечення випереджувального розвитку нових екологічних, природничих знань, зміна світоглядних принципів розвитку суспільства.

У зв'язку зі значною динамікою цін, необхідністю укладення відповідних договорів та розроблення проєктів, суми фінансування частини

природоохоронних заходів можуть бути визначені тільки в процесі реалізації програми. У першу чергу це стосується заходів, які фінансуються з небюджетних джерел, оскільки вартість реалізації заходів приватними інвесторами залежить від застосовуваних ними технологічних процесів, матеріалів, обладнання тощо.

6. Зв'язок із стратегічними документами розвитку Вінницької МТГ, Вінницької області і держави

Виконання Програми знаходить своє відображення у візії 3 «Екологічне і зелене місто над річкою Південний Буг, місто сталої мобільності», галузі «Охорона навколишнього середовища, озеленення, чиста вода, належне поводження з відходами» та в наступних стратегічних цілях та проєктах Концепції інтегрованого розвитку м. Вінниця 2030:

Стратегічні цілі:	Стратегічні проєкти:
Ціль 1.1 Поліпшення екологічного та санітарного стану р. Південний Буг і малих річок. Ціль 1.2 Зменшення забруднення атмосферного повітря міста. Ціль 1.3 Мінімізація забруднення ґрунтів небезпечними відходами Ціль 1.4 Впровадження системи екологічного моніторингу: - створення єдиної незалежної системи інформаційного забезпечення, моніторингу й лабораторного контролю за параметрами та об'єктами навколишнього середовища міста; - досягнення високого рівня взаємодії між суб'єктами екологічного моніторингу. Ціль 1.5 Безпечна утилізація побутових відходів (зокрема небезпечних): - запобігання та мінімізація утворення відходів; - безпечне видалення (захоронення) відходів; - грамотне поводження з небезпечними відходами у складі побутових відходів. Ціль 1.6 Збереження та розвиток зелених зон для підтримки екологічного балансу міста: - створення ефективної системи управління зеленим господарством; - збільшення площ зелених зон загального користування та	V3P23. Розробка і реалізація концепції очищення водойм міста, зокрема Південного Бугу, та впорядкування їхніх прибережних зон. V3P24. Розробка і реалізація концепції поліпшення якості питної води з наявних джерел і систем водопостачання, диверсифікація джерел водопостачання, зокрема в районах міста, де немає централізованого водопостачання. V3P25. Розробка системи каналізування міста – прокладання каналізації в районах, де її немає, оновлення найбільш застарілих каналізаційних мереж, будівництво нових відстійників, реконструкція наявних очисних споруд у мікрорайоні Сабарів за найновішими технологіями. Створення окремої системи збору і очищення талої та дощової води. V3P27. Розробка та реалізація концепції озеленення міста. V3P28. Розробка та впровадження системи знешкодження й утилізації небезпечних побутових і промислових відходів, передусім на території колишніх заводів. V3P32. Розробка концепції розвитку о.Кемпа як заповідної території в центрі міста.

збереження природного ландшафту міста.	

Відповідно до переліку заходів **Регіонального плану управління відходами Вінницької області на період до 2030 року** одним з пріоритетних завдань Програми визначено вдосконалення системи поводження з відходами.

Програма розроблена з урахуванням наступних **Цілей сталого розвитку**:

Ціль 6. Чиста вода та належні санітарні умови.

Ціль 11. Сталий розвиток міст і громад.

Ціль 13. Пом'якшення наслідків зміни клімату.

7. Напрями діяльності і заходи Програми охорони навколишнього природного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2021 – 2023 роки

№	Перелік заходів програми	Термін виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Обсяги фінансування, грн	Очікуваний результат
1	2	3	4	5	6	7
1. Екологічна освіта і виховання, сприяння громадській діяльності у галузі охорони довкілля						
1.1.	Проведення та організація науково-технічних конференцій і семінарів, виставок, фестивалів, інформаційно-просвітницьких акцій, конкурсів та інших заходів щодо пропаганди охорони навколишнього природного середовища для представників підприємств, організацій, закладів та установ Вінницької МТГ, учнів закладів загальної середньої та професійно-технічної освіти	2021 - 2023	Виконавчий комітет Вінницької міської ради, департамент енергетики, транспорту та зв'язку міської ради, департамент освіти міської ради	Фонд охорони навколишнього природного середовища міської ради, інші джерела фінансування	Обсяг фінансування заходу затверджується щорічно міською радою	Проведено заходи, спрямовані на підвищення рівня екологічної свідомості громадян
1.2.	Проведення «VIII-го Всеукраїнського з'їзду екологів з міжнародною участю» на базі Вінницького національного технічного університету.	2021	Виконавчий комітет Вінницької міської ради, Вінницький національний технічний університет	Фонд охорони навколишнього природного середовища міської ради, інші джерела фінансування	40 000,0	Видано збірник наукових праць за результатами з'їзду, налагодження комунікації між фахівцями з різних країн

№	Перелік заходів програми	Термін виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Обсяги фінансування, грн	Очікуваний результат
1	2	3	4	5	6	7
1.3.	Проведення еко-фестивалю «Діли!»	2021 - 2023	Виконавчий комітет Вінницької міської ради, ГО «Екоплатформа Діли»	Фонд охорони навколишнього природного середовища міської ради, інші джерела фінансування	60 000,0 2022 р. -30 000,0 2023 р. - 30 000,0	Формування у мешканців дбайливого ставлення до довкілля та раціонального поводження з твердими побутовими відходами
1.4.	Проведення міського конкурсу учнівських екологічних ініціатив «Ековектор» та реалізація проєктів-переможців	2021 - 2023	Департамент освіти міської ради	Фонд охорони навколишнього природного середовища міської ради, інші джерела фінансування	915 000,0 2021 р.-305 000,0 2022 р.-305 000,0 2023 р.-305 000,0	Залучення учнівської молоді до заходів щодо поліпшення стану довкілля, формування життєвих компетентностей у контексті ідей сталого розвитку суспільства
1.5.	Виготовлення та поширення паперового і електронного буклету «Локальна схема екомережі міста Вінниці» (укр., англ.).	2021	Виконавчий комітет Вінницької міської ради, департамент економіки і інвестицій міської ради	Фонд охорони навколишнього природного середовища міської ради	40 000,0	Забезпечення збереження природи і ландшафтів на місцевому рівні
1.6.	Забезпечення проведення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування.	2021 - 2023	Виконавчий комітет міської ради, інші виконавчі органи міської ради –	Фонд охорони навколишнього природного середовища міської ради	600 000,0 2021 р.-200 000,0 2022 р.- 200 000,0 2023 р.-200 000,0	Інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів

№	Перелік заходів програми	Термін виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Обсяги фінансування, грн	Очікуваний результат
1	2	3	4	5	6	7
			розробники документів державного планування			державного планування
2. Охорона та раціональне використання водних ресурсів						
2.1.	Проведення очищення р. Південний Буг в межах м. Вінниці	2021 - 2023	Департаменти міської ради: комунального господарства та благоустрою, міського господарства	Бюджет Вінницької МТГ, державний бюджет, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, фонд охорони навколишнього природного середовища міської ради, інші джерела фінансування	Обсяг фінансування заходу затверджується щорічно міською радою	Покращення санітарно-екологічного стану джерела водопостачання
2.2.	Проведення екологічного дослідження щодо збору, систематизації та моніторингу даних, що стосуються стану малих річок	2021 - 2023	Департамент комунального господарства та благоустрою міської ради, КП «Інститут розвитку міст»	Бюджет Вінницької МТГ, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, фонд охорони навколишнього природного середовища міської	Обсяг фінансування заходу затверджується щорічно міською радою	Створення бази даних

№	Перелік заходів програми	Термін виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Обсяги фінансування, грн	Очікуваний результат
1	2	3	4	5	6	7
				ради, інші джерела фінансування		
2.3.	Будівництво мереж каналізації на території Вінницької МТГ	2021 - 2023	Департамент міського господарства міської ради	Бюджет Вінницької МТГ, державний бюджет, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища фонд охорони навколишнього природного середовища міської ради, інші джерела фінансування	Обсяг фінансування заходу затверджується щорічно міською радою	Побудовано мережі каналізації у приватному секторі (на умовах співфінансування з мешканцями)
2.4.	Реконструкція мереж каналізації на території Вінницької МТГ	2021 - 2023	Департамент міського господарства міської ради	Бюджет Вінницької МТГ, державний бюджет, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, фонд охорони навколишнього природного середовища міської ради, інші джерела фінансування	Обсяг фінансування заходу затверджується щорічно міською радою	Проведено реконструкцію мереж каналізації на території Вінницької МТГ

№	Перелік заходів програми	Термін виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Обсяги фінансування, грн	Очікуваний результат
1	2	3	4	5	6	7
			КП «Вінниця-облводоканал»	Державний бюджет, власні кошти підприємства, інші джерела фінансування	5 856 656,0	
2.5.	Будівництво, реконструкція, капітальний та поточний ремонт, технічне обслуговування мережі зливової каналізації	2021 - 2023	Департаменти міської ради: міського господарства; комунального господарства та благоустрою	Бюджет Вінницької МТГ, державний бюджет, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, фонд охорони навколишнього природного середовища міської ради, інші джерела фінансування	Обсяг фінансування заходу затверджується щорічно міською радою	Здійснено реконструкцію, капітальний та поточний ремонт, технічне обслуговування мережі зливової каналізації
2.6.	Реконструкція об'єктів механічного очищення ОСК м. Вінниця, розташованих за адресою: м. Вінниця, вул. Сабарівське шосе 4 (коригування 2)	2021 - 2023	КП «Вінницяобл-водоканал»	Державний бюджет, інші джерела фінансування	13 122 070,0	Здійснено реконструкцію об'єктів механічного очищення ОСК м. Вінниця
2.7.	Розроблення проєкту «Реконструкція біологічної очистки ОСК м. Вінниця, розташованих за адресою:	2021 - 2023	КП «Вінницяобл-водоканал»	Державний бюджет, власні кошти підприємства, інші джерела фінансування	5 000 000,0	Розроблено проєкт для реконструкції біологічної очистки ОСК м. Вінниця

№	Перелік заходів програми	Термін виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Обсяги фінансування, грн	Очікуваний результат
1	2	3	4	5	6	7
	м. Вінниця, вул. Сабарівське шосе 4»					
2.8.	Реконструкція каналізаційних напірних колекторів до ОСК в м. Вінниці	2021 - 2023	КП «Вінницяобл-водоканал»	Державний бюджет, власні кошти підприємства, інші джерела фінансування	22 015 048,0	Здійснено реконструкцію каналізаційних напірних колекторів до ОСК
2.9.	Будівництво мережі каналізації на території приватного сектору квартального комітету «Добробут» мікрорайону «Старе місто» в м. Вінниця»	2021 - 2023	Департамент міського господарства міської ради	Бюджет Вінницької МТГ, державний бюджет, фонд охорони навколишнього природного середовища, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, власні кошти мешканців, інші джерела фінансування	Обсяг фінансування заходу затверджується щорічно міською радою	Побудовано мережі каналізації у приватному секторі (на умовах співфінансування з мешканцями)
2.10.	Вдосконалення системи контролю якості поверхневих вод р. Південний Буг в межах міста Вінниці шляхом встановлення двох станцій автоматичного вимірювання	2021	Науковий парк «ДонНУ-Поділля», ГО «Інститут соціалізації інновацій»	Грантові кошти, інші джерела фінансування	750 000,0	Розроблено сучасну систему контролю, що дозволяє оперативно реагувати на виникнення проблем та прогнозувати стан водних ресурсів;

№	Перелік заходів програми	Термін виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Обсяги фінансування, грн	Очікуваний результат
1	2	3	4	5	6	7
						сформована база даних показників якості води
3. Поводження з відходами						
3.1.	Будівництво комплексу зі знешкодження побутових відходів із сміттєпереробним заводом біля с. Людавка Жмеринського району Вінницької області	2021 - 2023	Департамент комунального господарства та благоустрою міської ради	Бюджет Вінницької МТГ, обласний бюджет, фонд охорони навколишнього природного середовища міської ради, обласний фонд охорони навколишнього природного середовища, державний фонд охорони навколишнього природного середовища, інші джерела фінансування	Обсяг фінансування заходу затверджується щорічно міською радою	Продовження робіт з будівництва комплексу зі знешкодження побутових відходів із сміттєпереробним заводом

№	Перелік заходів програми	Термін виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Обсяги фінансування, грн	Очікуваний результат
1	2	3	4	5	6	7
3.2.	Вдосконалення системи поводження з побутовими відходами шляхом встановлення контейнерів для збору сміття, ремонту контейнерних майданчиків, забезпечення необхідної кількості урн	2021 - 2023	Департамент комунального господарства та благоустрою міської ради, Асоціація органів самоорганізації населення м.Вінниці	Бюджет Вінницької МТГ, фонд охорони навколишнього природного середовища міської ради, інші джерела фінансування	Обсяг фінансування заходу затверджується щорічно міською радою	Встановлено підземні контейнери, відремонтовано контейнерні майданчики
3.3.	Опрацювання питання утилізації небезпечних відходів підприємств-банкрутів	2021 - 2023	Департаменти міської ради: комунального господарства та благоустрою, департамент економіки і інвестицій	Не потребує фінансування	Не потребує фінансування	Розроблено алгоритм для вирішення проблеми утилізації небезпечних відходів підприємств-банкрутів
3.4.	Створення муніципальної системи поводження із відходами побутового електронного та електричного устаткування	2021 - 2023	Департаменти міської ради: комунального господарства та благоустрою, департамент економіки і інвестицій	Бюджет Вінницької МТГ, фонд охорони навколишнього природного середовища міської ради, інші джерела фінансування	Обсяг фінансування заходу затверджується щорічно міською радою	Комплексне вирішення питання безпечного та ефективного поводження з відходами

№	Перелік заходів програми	Термін виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Обсяги фінансування, грн	Очікуваний результат
1	2	3	4	5	6	7
4. Охорона і раціональне використання природних рослинних ресурсів						
4.1.	Інвентаризація та паспортизація зелених насаджень	2021 - 2023	Департамент комунального господарства та благоустрою міської ради	Бюджет Вінницької МТГ, фонд охорони навколишнього природного середовища міської ради, інші джерела фінансування	Обсяг фінансування заходу затверджується щорічно міською радою	Налагоджено процес інвентаризації зелених насаджень, впроваджена інформаційна система обліку
5. Охорона атмосферного повітря						
5.1.	Вдосконалення системи спостережень за станом атмосферного повітря в рамках здійснення моніторингу якості атмосферного повітря	2021 - 2023	Департамент економіки і інвестицій міської ради, Вінницький обласний центр з гідрометеорології	Не потребує фінансування	Не потребує фінансування	Розроблено Програму державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря агломерації Вінниця
5.2.	Підписання Меморандуму про спільні дії Вінницької міської ради та промислових підприємств у сфері покращення стану довкілля на території Вінницької МТГ	2021	Департамент економіки і інвестицій міської ради, департамент ЗМІ міської ради	Не потребує фінансування	Не потребує фінансування	Реалізація заходів щодо покращення стану довкілля на території Вінницької МТГ
5.3.	Забезпечення зменшення викидів забруднюючих речовин шляхом	2021 - 2023	Департамент енергетики,	Бюджет Вінницької МТГ, державний бюджет, обласний	Обсяг фінансування заходу	Зібрано нові тролейбуси, модернізовано

№	Перелік заходів програми	Термін виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Обсяги фінансування, грн	Очікуваний результат
1	2	3	4	5	6	7
	модернізації рухомого складу муніципального транспорту та розвитку велоінфраструктури		транспорту та зв'язку міської ради	бюджет, фонд охорони навколишнього природного середовища міської ради, інші джерела фінансування	затверджується щорічно міською радою	трамвайні вагони, проведено реконструкцію трамвайних колій
5.4.	Розробка Програми державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря агломерації Вінниця на 2021-2025 роки	2021	Виконавчий комітет Вінницької міської ради, департамент економіки і інвестицій міської ради	Фонд охорони навколишнього природного середовища міської ради, інші джерела фінансування	200 000,0	Покращення якості атмосферного повітря

8. Наскрізнi теми

Наскрізнi теми	Найбільш актуальними наскрізними темами є: доступ до чистої питної води та поводження з відходами. По суті зазначені теми відображають основні проблеми, на вирішення яких і спрямований комплекс заходів Програми. Облік ресурсів та цифровізація є актуальною темою в контексті створення інтегрованої інформаційної системи для моніторингу стану довкілля та оперативного реагування на виникнення проблем.
Пріоритизація наскрізної теми	Доступ до чистої питної води. Поводження з відходами. Облік ресурсів та цифровізація.
Заходи	Заходи, які належать до наскрізної теми «Доступ до чистої питної води», розроблені для вирішення проблем за напрямом «Охорона та раціональне використання водних ресурсів»: - Проведення очищення р. Південний Буг в межах м. Вінниці. - Збір, систематизація та моніторинг даних, що стосуються стану малих річок. - Будівництво мереж каналізації на території Вінницької МТГ. - Реконструкція мереж каналізації на території Вінницької МТГ. - Будівництво, реконструкція, капітальний та поточний ремонт, технічне обслуговування мережі зливової каналізації. - Реконструкція об'єктів механічного очищення ОСК м. Вінниця, розташованих за адресою: м. Вінниця, вул. Сабарівське шосе 4 (коригування 2). - Розроблення проекту «Реконструкція біологічної очистки ОСК м. Вінниця, розташованих за адресою: м. Вінниця, вул. Сабарівське шосе 4». - Реконструкція каналізаційних напірних колекторів до ОСК в м. Вінниці. - Будівництво мережі каналізації на території приватного сектору квартального комітету «Добробут» мікрорайону «Старе місто» в м. Вінниця. - Вдосконалення системи контролю якості поверхневих вод р. Південний Буг в межах міста Вінниці шляхом встановлення двох станцій автоматичного вимірювання. Заходи, що спрямовані на реалізацію основних аспектів теми «Поводження з відходами»: - Будівництво комплексу зі знешкодження побутових відходів із сміттєпереробним заводом біля с. Людавка Жмеринського району Вінницької області. - Вдосконалення системи поводження з побутовими відходами. - Опрацювання питання утилізації небезпечних відходів підприємств-банкрутів. - Забезпечення екологічної безпеки міста шляхом організації збору небезпечних відходів у складі побутових від населення.
Очікувані результати	Покращення якості питної води, покращення якості очистки стічних вод, зменшення забруднення поверхневих водоем неочищеними стічними водами, збереження водного фонду. Покращення санітарно - екологічного стану міської території, вирішення основних питань поводження з побутовими відходами на

	території Вінницької МТГ, вирішення питань поводження з небезпечними відходами у складі побутових на території Вінницької МТГ, зменшення негативного впливу на довкілля токсичних речовин.

9. Просторовий вимір

Програма розроблена з урахуванням подальшої інтеграції у веб-платформу міських даних.

10. Система управління та контролю за ходом виконання програми

Координатором виконання Програми є департамент економіки і інвестицій міської ради.

Виконавчі органи міської ради, підприємства, установи та організації, розташовані на території Вінницької МТГ, відповідальні за здійснення запланованих Програмою заходів, забезпечують їх реалізацію в повному обсязі та у визначені терміни.

Відповідальні за виконання програмних заходів за підсумками року до 01 лютого року наступного за звітним періодом інформують розробника Програми про стан виконання заходів. Щорічне звітування про виконання Програми відбувається не пізніше 15 червня¹ року наступного за звітним. Звіт надсилається департаменту економіки і інвестицій (відділу муніципального статистичного аналізу).

Розробник Програми на підставі матеріалів від виконавців Програми узагальнює інформацію, розміщує в засобах масової інформації та на офіційному сайті міської ради у мережі Інтернет.

Забезпечення виконання завдань Програми передбачається шляхом поетапного та якісного виконання комплексу заходів усіма виконавцями, за рахунок підвищення ефективності взаємодії виконавчих органів міської ради, суб'єктів підприємницької діяльності та громадських організацій у вирішенні проблемних питань з охорони навколишнього природного середовища.

Заходи Програми можуть бути скориговані з урахуванням існуючої соціально-економічної ситуації, результатів моніторингу, реальних можливостей видаткової частини бюджету Вінницької міської територіальної громади (визначається щорічно) та у випадках зміни законодавчих, нормативно-правових та інших актів. Коригування здійснюється за ініціативи виконавців заходів Програми, постійних комісій міської ради, суб'єктів підприємницької діяльності, громадських організацій тощо. Ініціатор готує пропозиції, до яких додає вичерпне обґрунтування (в разі необхідності розрахунок витрат) запропонованих змін.

---

¹ У зв'язку з оприлюдненням Головним управлінням статистики у Вінницькій області інформації про обсяги промислових відходів за попередній рік не раніше травня поточного року.

Розробник Програми подає проєкт рішення щодо запропонованих змін для розгляду виконавчим комітетом та міською радою.

Питання про хід виконання заходів Програми розглядається на засіданнях виконавчого комітету та міської ради щорічно.

Контроль за виконанням Програми здійснюють постійні комісії міської ради: з питань містобудування, будівництва, земельних відносин та охорони природи та з питань планування, фінансів, бюджету та соціально- економічного розвитку.

11. Показники моніторингу Програми охорони навколишнього природного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2021 – 2023 роки

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	Вихідне значення показника (2019 рік)	Прогнозні показники, по роках		
				2021	2022	2023
1.	Кількість просвітницьких заходів	шт.	1 429	600	650	700
2.	Аналіз проб, взятих з централізованої мережі: - по хімічним показникам	% нестандартних проб	17,8%			
	- по бактеріологічних		6,7%			
3.	Аналіз проб, взятих з криниць громадського користування: - по хімічним показникам	% нестандартних проб	81,6%			
	- по бактеріологічних		46,9%			
4.	Аналіз проб, взятих з поверхневих водойм: - по хімічних показникам	% нестандартних проб	100,0%			
	- по бактеріологічних		65,5%			
5.	Обсяги утворених промислових відходів (I-III класів небезпеки)	тонн	424,8			
6.	Темпи зростання обсягів утворених твердих побутових відходів	рази	1,08			
7.	Кількість інвентаризованих об'єктів зелених насаджень	об'єктів	10	10	10	10
8.	Кількість випадків з перевищенням гранично допустимих концентрацій основних забруднюючих речовин в атмосферному повітрі	випадків	713			

Міський голова

С. Моргунов

Департамент економіки і інвестицій міської ради

Юзвак Світлана Петрівна

Начальник відділу охорони довкілля і використання природних ресурсів